

Årsrapport för
prästlönetillgångar
i Härnösands stift
2014

2014

Egendomsförvaltningen i Härnösand stift

Box 94, 871 22 Härnösand

Besöksadress: Trädgårdsgatan 7

Telefon: 0611-254 00 Efter växelns stängning

Stiftsjägmästaren: 0611-254 30

Telefax: 0611-177 23

E-post:

egendomsnamnden.hsd@svenskakyrkan.se

Bankgiro: 761-2112, **Postgiro:** 3 53 31-8

Omslagsbild: Tuna kyrka

Foto: Kerstin Stickler,

Canstock, Max Enander

Grafisk form: Kerstin Stickler

Tryck: Hemströms i Härnösand 2015

Svenska kyrkan

Prästlönetillgångar i Härnösands stift

EGENDOMSNÄMNDEN

Innehåll

- 4 Detta är Egendomsnämnden
- 5 Så blev 2014
- 7 Ordförande ord
- 9 Stiftsjägmästaren kommenterar
- 10 Verksamhetsgrenar och översikt av verksamheten
- 12 Skogen
- 16 Prästlönefondens utveckling
- 17 Miljöarbete
- 18 Det intellektuella kapitalet
- 21 Risker och riskkontroll
- ÅRSREDOVISNING**
- 23 Förvaltningsberättelse
- 28 Förslag till vinstdisposition
- 29 Resultaträkning
- 30 Balansräkning
- 31 Eget kapital, avsättningar och skulder
- 32 Kassaflödesanalys
- 34 Noter
- 41 Revisionsberättelse
- 42 Andelsägare. Andelstal och utdelning
- 44 Distriktsindelningen i stiftet och befattningshavare
- 45 Ordlista
- 40 Egendomsnämnden ledamöter

Mitrans symbol är en gammal symbol för kyrkans marker. Den används ännu idag som gränsmarkeringssymbol på skogsfastigheterna.

Detta är Egendomsnämnden

Egendomsnämnden är utsedd av stiftsfullmäktige med uppgift att förvalta prästlönetillgångarna i stiftet. Härnösands stift omfattar landskapen Härjedalen, Jämtland, Medelpad och Ångermanland.

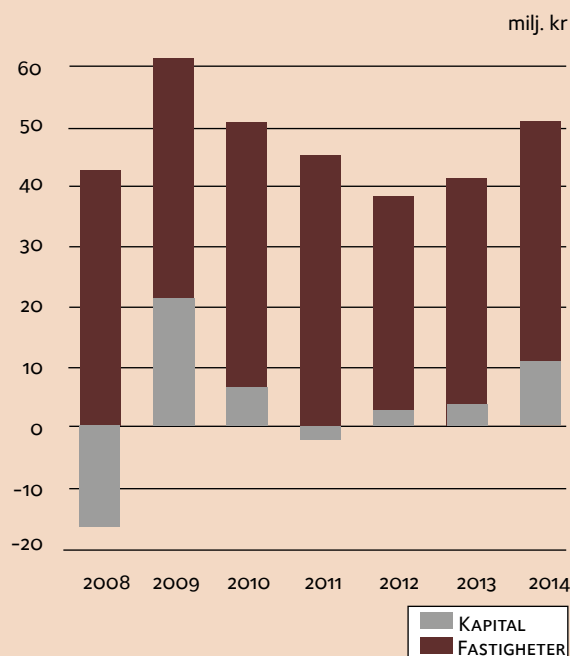
Med sina 93 813 ha mark är Härnösands stift det största stiftet vad beträffar innehav av mark.

PRODUKTIONEN PÅ MARKEN ÄR

- konventionellt skogsbruk på 69 782 ha med försäljning av skogsråvaror som timmer, massaved och rotposter till regionens virkesförädlingsindustrier
- utarrendering av jaktmark på 93 813 ha, d v s all mark är utarrenderad
- uthyrning av bostäder och utarrendering av sommarstugedomter
- utarrendering av åker- och betesmark.
- utarrendering av mark för vindkraft.

Dessutom förvaltar Egendomsnämnden prästlönefonden med ett marknadsvärde på cirka 55,4 miljoner kronor.

VINST FRÅN FASTIGHETER RESPEKTIVE KAPITALFÖRVALTNING

SÅ BLEV 2014

Mkr	2013	2014	Förändring milj.kr
Omsättning från försäljning av skogsråvaror, arrenden och värdepapper	85,7	109,3	23,6
Årets vinst	41,6	53,2	11,6
Skatt	2,5	2,2	-0,3
Utdelningsbar vinst	30,7	47,0	16,3
Utdelning	36,0	42,0	6

ÅRET I SAMMANDRAG

	2014	2013	2012	2011	2010
Avverkning, m ³ sk	304 000	238 000	229 000	222 000	209 000
Fondens kapital, milj kr	56,5	51,6	61,0	65,4	64,6
Omsättning, milj kr	109,3	85,7	82,3	73,4	95,4
Resultat efter finansnetto, milj kr	53,3	41,6	40,9	45,3	58,6
Skatt	2,2	2,4	3,4	3,6	6,3
Årets utdelningsbara vinst, milj kr	47,0	30,7	33,5	35,4	50,3
Resultat per andel, kr	77,6	50,65	55,3	60,6	86,2
Utdelning per andel, kr	69,3	59,4	64,3	64,3	82,5
Marknadsvärde per andel, kr	3 343	3116	3116	3122	2 012
Bokfört värde per andel, kr	778	775	766	789	829
Vinstmarginal, procent ¹	46,7	47,0	46,5	60,5	60,3
Antal anställda ²	7	7	9	9	10

¹ Vinstmarginal = rörelseresultat efter avskrivningar i procent av omsättningen.

² Antal anställda = årsanställda och säsongsanställda men ej inledda entreprenörer. Härnösands stift är arbetsgivare för samtlig personal.

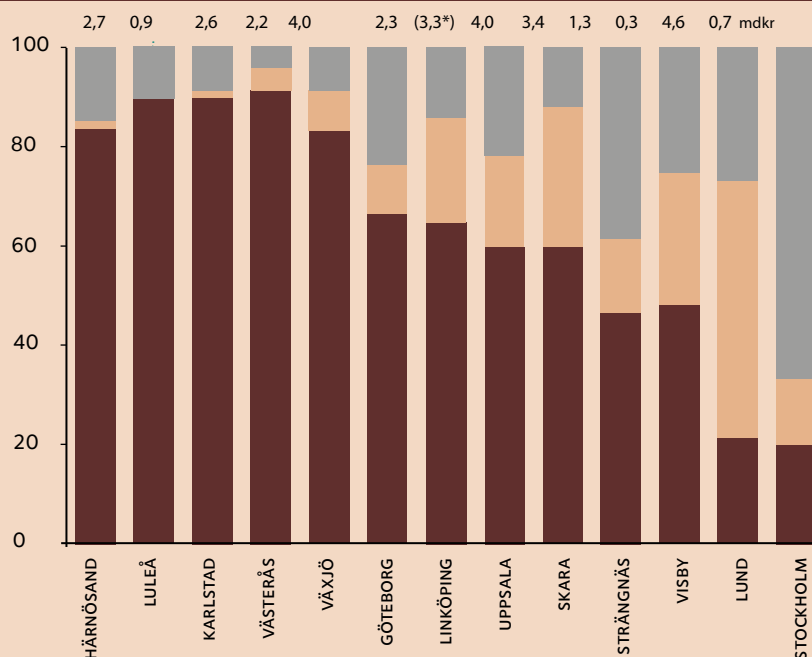
PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNAS PROCENTUELLA FÖRDELNING 1 JANUARI 2010

Prästlönetillgångarnas procentuella fördelning av skog, jord, fond samt det stiftsvisa marknad värdet per 1 januari 2010.

Samtliga prästlönetillgångar har marknadsvärderats per 1 januari 2010 som en följd av skatteplikten. Det samlade värdet uppgår till cirka 32 miljarder kronor.

■ Skog ■ Jord ■ Fond

* Uppskattat värde

Ordförande ord

”Vindkraftsersättningarna bidrog med hela 6,6 miljoner kronor detta första år”

Stormen Ivar kom i slutet av 2013 och fällde skog motsvarande en dryg årsavverkning. Verksamhetsplanerna fick revideras och alla avverkningar inriktas på att ta ut den stormfällda skogen. Det var en situation där förvaltningen sattes på stora prov. Virket togs om hand i tid och förvaltningen klarade de utmaningar man ställdes inför på ett bra sätt.

Den totala avkastningen från stiftens samlade prästlönertillgångar utgör ca 3–4% av Svenska kyrkans totala omsättning. Det kan tyckas lite, men för enskilda pastorat, med höga andelstal i vårt stift, utgör utdelningen från prästlönertillgångarna uppemot 20% av omsättningen. Avkastning från prästlönertillgångarna är för dessa pastorat av stor betydelse. Sannolikt kommer avkastningen att få en alltmer ökad betydelse i takt med minskat medlemsantal.

VINDKRAFT Intresset för att bygga vindkraft i stiftet har under en följd av år varit stort. Egendomsnämnden valde tidigt att inte driva egna projekt men att däremot att ställa sig positivt att låta pröva lämpligheten att bygga vindkraft även på kyrkans mark. Under de senaste femton åren har drygt tjugo markavtal tecknats för vindkraft i stiftet. Markavtalen innebär i första hand rätt till att undersöka förutsättningarna och lämpligheten att bygga. De allra flesta områden leder inte till någon byggnation. Två områden har dock förverkligats detta år. Den första vindkraftsparken som berör kyrkans mark, Mullbergets Vindpark i Råtan, invigdes i augusti. Samtidigt har byggnation av en vindpark i Sidensjö påbörjats och kommer att slutföras under 2015.

Genom etableringen bidrar prästlönertillgångarna i omställningen till mer förnyelsebar elenergiproduktion samtidigt som en ny intäktskälla skapas.

Vindkraftsersättningarna bidrog med hela 6,6 miljoner kronor detta första år.

Det är pengar som nu kommer församlingarnas verksamhet till gagn. De mest intressanta vindkraftsområdena i stiftet torde nu vara kända. Antalet tillkommande projekt blir därför sannolikt färre.

BESKATTNING Nya skatteregler trädde ikraft 2014 som innebär att prästlönertillgångarna blev inskränkt skatteskyldig. Det betyder att reavinster från fastighetsförsäljningar och kapitalintäkter från prästlönefonden inte längre beskattas. Detta år redovisade fonden ett resultat på 11,5 miljoner

kronor vilket motsvarar en direktavkastning på hela 20,2%. Vilket får anses som ett mycket bra resultat.

RESULTAT På grund av stormen som medförde högre avverkningskostnader och låga virkespriset blev lönsamheten lägre än vid ett normalår. Den höga avverkningsvolymen gjorde dock att skogsresultatet ändå blev bra. Även de nya intäkterna från vindkraften och den borttagna skatten på fondens kapitalintäkter bidrog till att resultatet blev drygt 47 miljoner kronor.

Egendomsnämnden har föreslagit en ökad utdelning från budgeterade 37 miljoner kronor till 42 miljoner kronor. Samtidigt står vi då rustade och har en beredskap att möta sämre tider.

Det är viktigt att förvaltningen är effektiv. Vår målsättning är att ha en förvaltning som har god kompetens och som är inriktad på löpande effektivisering. En förvaltning som tar till sig nya kunskaper och metoder för att kunna möta omvärldens krav och kunna upprätthålla en god lönsamhet.

Jag vill på egendomsnämndens vägnar tacka förvaltningspersonalen för ett mycket gott arbete.

Sven-Erik Bodén
Ordförande

Stiftsjägmästaren kommenterar

”Personalen är förvaltningens viktigaste resurs”

Under året har jag varit tillförordnad stiftsdirektor med nya arbetsuppgifter inom stiftsorganisationen. Biträdande stiftsjägmästare Thomas Karnestrand har under tiden haft huvudansvaret för skogsförvaltningen.

Kyrkans skogar drabbades hårt av stormen Ivar. Det var den värsta stormen i stiftet i mannaminne. Verksamhetsplanerna reviderades och alla avverkningsresurser styrdes om mot de drabbade skogarna. Vi lyckades få ut virket inom föreskriven tid innan barkborresvärmingen startade. Stormen medförde att årets avverkningsvolym blev den högsta någonsin 253 560 m³fub (198 147 m³fub). Resultatet från skogarna blev 39,4 miljoner kronor (36,4).

FÖRVALTNINGENS RESURSER Personalen är förvaltningens viktigaste resurs. För att kunna möta omvärldens krav och upprätthålla god lönsamhet är det nödvändigt med löpande fortbildning. Under året har förvaltningen bland annat genomgått utbildning i ”Skog och Ren” ett samarbetsprojekt med samernas riksförbund och blått kort för skyddsdikning och dikesrensning.

NATURVÅRD Av skogsmarksarealen är för närvarande 9 % avsatt för naturvård och därmed undantagen skogsbruk. Det motsvarar 13% av den totala virkesvolymen

Drygt tio områden på kyrkans mark är, av länsstyrelserna, föreslagna att bilda naturreservat.

Naturreservaten är inte formellt bildade eftersom myndigheterna saknat resurser att lösa in marken. Det äldsta reservatsförslaget är 16 år. Svea skog har ålagts att bidra med ersättningsmark för reservatsbildning. Samtliga bolag i regionen har erhållit ersättningsmark för sina reservat och turen har nu kommit till kyrkan. Naturvårdverket har erbjudit ersättningsmark som täcker en del av de föreslagna reservaten. Värdering och förhandlingar om de blivande reservaten kommer att fullföljas under 2015.

PLANERINGSVERKTYG Skogsbruksplanerna har uppdaterats med hjälp av laserdata från lantmäteriets landsomfattande laserskanning. Nya planeringsverktyg för skogsavverkning har införts, där kartsikt, med digitala markkartor kombinerat med grundvattenkartor, gjort

det möjligt att planera drivningen vid skogsavverkningarna på ett skonsammare sätt. Med ett bättre planeringsunderlag kan avverkningarna genomföras mer kostnadseffektivt och drivningarna planeras bättre för att minska körskadorna. Ett forskningsprojekt, som grundar sig på den nya tekniken kring drivningsplanering och markskador, har pågått under året tillsammans med Skogsbrukets forskningsstiftelse, SkogForsk.

Arbetet med att förfina skogsbruksplanerna kommer att fortgå och möjligheterna till att utöka samarbete mellan stiftet kring skogliga system kommer att fortsätta.

FRAMTIDEN Nya intäkter, från markarrenden för vindkraft och genom inskränkt skattskyldighet för bland annat fondförvaltningen, ger möjligheter till ökad utdelning i framtiden. Den budgeterade utdelningen för verksamhetsåret 2015 på 38 miljoner kronor kommer därmed att kunna infrias.

Max Enander
Stiftsjägmästare

Verksamhetsgrenar och översikt av verksamheten

Kyrkans markinnehav – den historiska bakgrunden

Ursprunget till den kyrkliga egendomen ligger långt tillbaka i historien. För att socknen skulle få en präst sig tilldelad ålades bönderna att bygga en kyrka och prästgård och att till kyrkobyggnaden lägga viss jord för byggnadernas och prästens underhåll. Då detta skett invigdes kyrkan av biskopen som också tilldelade församlingen en präst. Andra vägar på vilka egendom tillförts Svenska kyrkan är genom donationer och testamenten. Också många av dessa härrör från medeltiden. Successivt byggdes på detta sätt ett omfattande kyrkligt markinnehav upp. Prästlönefastigheterna och därtill hörande prästlönefonder kallas prästlönetillgångar.

Mål och grundsatser

Egendomsnämnden skall erbjuda församlingarna och stiftet en högkvalitativ förvaltning av prästlönetillgångarna. Vi skall fokusera på en jämn och stark lönsamhet.

Verksamhetsidé

Egendomsnämnden skall rationellt och effektivt tillvarata avkastningsmöjligheterna på prästlönetillgångarna, omfattande skogsbruk, jordbruk och prästlönefond, samtidigt som värdena i fastigheter och prästlönefond successivt byggs upp. Etiska aspekter samt natur- och kulturminnesvärden ingår i alla överväganden.

Mål

Egendomsnämndens övergripande mål är att skapa värden för de församlingar vilka har andelar i prästlönetillgångarnas avkastning. En god lönsamhet med bästa möjliga uthålliga totalavkastning eftersträvas.

Lag och kyrkoordning

Lagen om Svenska kyrkan (SFS 1998:1591) anger att prästlönetillgångarna skall bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Kyrkoordningen säger i kapitel 46 att prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna skall därtill förvaltas på ett etiskt försvärbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Prästlönefastigheter

I kapitel 46 i kyrkoordningen finns regelverket för förvaltningen av prästlönefastigheterna.

Bodsjö efter stormen
Ivars härjningar.

FASTIGHETSFÖRÄNDRINGAR

- Sål原因 markområde från Liden-Byn 1:38 till Mittsverigevatten i Indal.
- Sål原因 tomt från Gösta 1:1 till Lars Källman och Ingrid Andersson på Alnö

PRÄSTLÖNEFASTIGHETER. AREALREDOVISNING ENL. ALLMÄNNA FASTIGHETSTAXERINGEN

	Jämtlands län ha	Västernorrlands län ha	Total ha
Produktiv skogsmark	45 972	23 810	69 782
Betesmark	88	174	262
Åkermark	200	272	472
Skogsimpediment	16 969	4 269	21 238
Övrig mark	1 375	683	2 058
Totalt	64 604	29 209	93 813

PRÄSTLÖNEFASTIGHETER

Miljoner kronor	Bokfört värde			Beräknat marknadsvärde	
	Z-län	Y-län	Hela stiftet 2014	Taxeringsvärde x 1,33	
				Hela stiftet 2014	
Skogsvärde	249,8	160,2	410		2056
Värde av skogsimpediment	4,0	1,6	5,6		32,2
Jordbruk	0,5	1,0	1,5		8,3
Ekonomibyggnader	0,2	0,1	0,3		1,5
Tomtmark	0,5	0,1	0,6		1,5
Bostadsbyggnader	0,4	0,1	0,5		0,7
Mark	0	0	0		6,8
Totalt värde	255,4	163,1	418,5		2118

Prästlönefonden

När en prästlönefastighet säljs har egendomsnämnden skyldighet att fondera ersättningen i prästlönefonden. Fondens avkastning skall användas för samma ändamål som avkastningen från prästlönefastigheterna.

Biskopsgården

Biskopsgården ägs sedan 21 december 2000 av Härnösands stift. Fastigheten Teologen 6, överlämnades som gåva till stiftet från trossamfundet Svenska kyrkan. Biskopsgården förvaltas av egendomsnämnden på uppdrag av stiftfullmäktige.

Marknadsvärde

Inför skatteplikten som trädde ikraft år 2010 gjordes en extern marknadsvärdering av de samlade prästlönetillgångarna. Värderingen gjordes i syfte att erhålla de skattemässiga ingångsvärdena för tillgångarna. Det samlade marknadsvärdet var per 1 januari 2010 cirka 2,7 miljarder kronor. För att få en kontinuitet i jämförelser mellan år och med andra stift används ett beräknat marknadsvärde baserat på 1,33 gånger aktuellt taxeringsvärde.

Andelstal

Andelstalen motsvarar pastoratens "aktier" i den gemensamma förvaltningen av prästlönetillgångarna (fastigheter och fonder). Andelstalet reglerar pastoratens rätt till del

av överskottet från förvaltningen. Egendomarna i sig är av stiftsrelig karaktär och äger sig själva. Pastoratens andelstal är bestämt per den 1 januari 1995 då den samlade förvaltningen av prästlönetillgångarna (jord, skog, fond) övergick till respektive stift.

Det totala antalet andelar är 606 093 andelar. Andelarna förändras inte genom köp eller försäljningar. Prästlönetillgångarna utgörs av ett slutet kapital som värdesäkras årligen dock får avkastningen inte återinvesteras utan ska delas ut till andelstalsägarna. Andelstalet per pastorat/församling redovisas i tabellen på sidorna 42–43. Ändring av kräver en prövning av kammarkollegiet.

Jorden

På prästlönefastigheterna finns cirka 720 ha åker- och betesmark. Det mesta är utarrenderat som sidoarrenden. Det sista gårdsarrendet i stiftet är under avveckling sedan före detta arrendatorn flyttat från gården under året. Sammanlagt finns 71 sidoarrenden och ett gårdsarrende.

På skogs- eller åkermarken finns ytterligare ett flertal upplåtelser. Det är 341 stycken jaktarrenden, vilka inbringar drygt 1,2 miljoner kronor årligen. Dessutom har vi 428 stycken markarrenden, 2 bostadsarrenden och 15 fiskearrenden, som sammanlagt inbringar drygt 700 000 kronor.

Skogen

Avverkningar totalt

Alla kyrkans skogar har kompletta indelningshandlingar.

Avverkningar och skogvård har anpassats till ett långsiktigt bedrivit skogsbruk.

Under verksamhetsåret 1.1-31.12 2014 har följande volymer avverkats på prästlönefastigheterna:

	Rotposter Leverans- rotköp	Gallring och slutavverkning Leveransvirke	Summa	2013 Jämförelse
Jämtlands län, m3 fub	27 562	106 175	133 737	106 830
Västernorrlands län, m3 fub	25 417	94 406	119 823	91 317
Totalt	52 979	200 581	253 560	198 147

Uttryckt i skogskubikmeter är totala avverkningen 304 272 m3 sk.

Gallring

I medelålders skogar har gallring utförts varvid följande virkesmängder och arealer berörts:

	2014 Y-län	2014 Z-län	2014 Hela stiftet	2013 Jämförelse
Gallringsvirke, m3 fub	19 007	6 209	25 216	55 897
Gallrad areal, ha	360	136	496	1 044

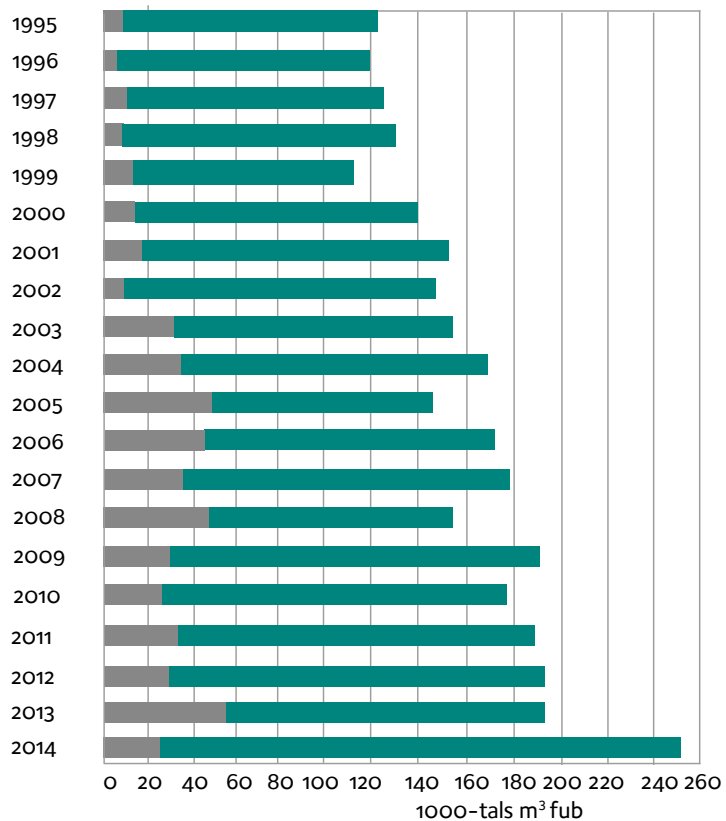
Slutavverkning

Huvuddelen av avverkningarna sker i mogna bestånd. Den upptagna hyggesytan redovisas nedan:

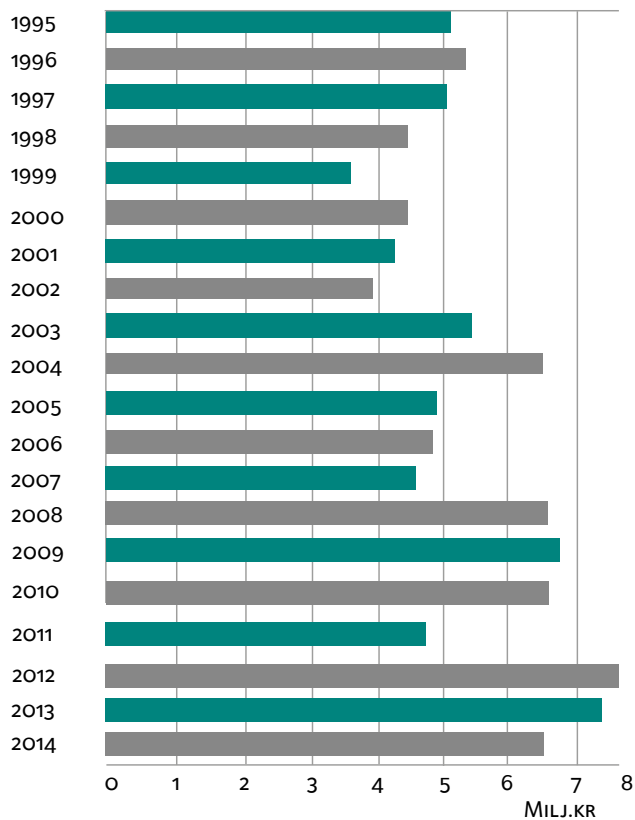
	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Västernorrlands län, ha	311	277	194	244	247	266	103
Jämtlands län, ha	473	437	379	547	538	581	457
Totalt, ha	784	714	574	791	785	847	560
Årlig hyggesyta i procent av all produktiv skogsmark	1,12	1,02	0,83	1,14	1,13	1,22	0,81
Motsvarar en omloppstid av år	89	98	121	88	88	82	123

AVVERKNING, GAGNVIRKE 1995-2014

SKOGSVÅRDSKOSTNADER 1995-2014

Egendomsnämnden studerar olika markfrågor på Frösön i anslutning till sammanträde

Skogsvård

Under året 1.1-31.12 2014 har följande skogsvårdsarbete utförts:

	2014 Y-län	2014 Z-län	2014 Summa	Jämförelse 2013 Summa
Markberedning, ha	113	480	592	714
Plantering och sådd, ha	173	440	614	751
varav Contortatall, ha	0	0	0	0
Röjning, ha	304	571	875	910

Fastighetsunderhåll

Avverkning och skogsvård är två stora arbetsområden inom skogsförvaltningens verksamhet. För att underlätta skogsarbetet byggs nya skogsbilvägar och underhålls befintliga vägar. Byggnader på skogen underhålls, rågångar rensas och andra åtgärder utföres som vidmakthåller eller förbättrar fastigheterna.

Under året 1.1-31.12 2014 har bland annat följande åtgärder utförts:

	2014 Y-län	2014 Z-län	2014 Summa	Jämförelse 2013 Summa
Vägunderhåll, km	82	22	104	256
Vägbyggnad, km	4	5	9	19
Skyddsdikning, km	0	3	3	0
Nydikning, ha	0	0	0	0
Rågångar, underhåll, km	7	31	38	9
Skogsgödsling, ha	0	0	0	0
Naturvårdsarbeten, ha	10	442	452	9

Personal

Som distriktschefer finns fyra stiftsskogvaktare, placerade i Ytterhogdal, Strömsund, Krokomb och Härnösand.

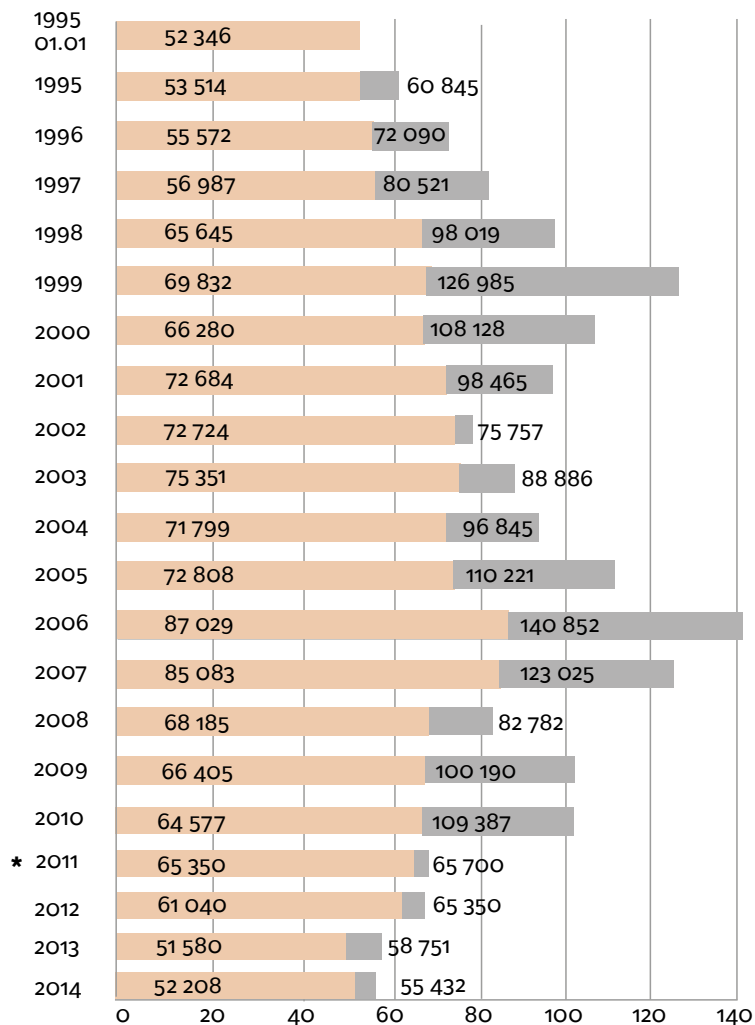
Sommartid anlitas ett 10-tal skogsentreprenörer för röjnings- och planteringsarbeten. All avverkning sker av inledda skogsmaskinentreprenörer. På kontoret i Härnösand arbetar fyra personer.

Antalet personer som har eller har haft anställning. Fast anställda, deltidsanställda, tillfälligt anställda samt entreprenörer.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skogsarbetare, säsongsanställda	15	4	4	4	4	4	1
Skogsarbetare extra, plantering mm		5	5	5	2	2	1
Stiftsskogvaktare	5	5	5	4	4	4	4
Kontor	2,5	2,5	3	3	3	3	3
Entreprenörer	114	109	103	54	93	95	97
Totalt	136,5	125,5	120	70	106	108	106

Prästlönefondens utveckling

Grundkapital och marknadsvärde per 31.12 (tusental kronor)

Kyrkoreservat Norrsjö Tallurskog utanför Sollefteå. Ett av sex kyrkoreservat i stiftet.

Med grundkapital menas det kapital pastoraten satte in 1 januari 1995 och som senare förändrats genom köp och försäljningar av fastigheter samt den årliga värdesäkring.

* Prästlönefonden har rensats från tidigare års vinster som samförvaltats i fonden.

Miljöarbete

Kyrkan är en av landets äldsta markägare och har ägt mark i tusen år. Redan år 1008 omnämns en gåva till Skara biskopsstol i samband med Olof Skötkonungs dop i Husaby källa. Brukandet av mark har därmed en mycket lång tradition inom kyrkan. Tidigt fanns regler och planer för att upprätthålla ett uthålligt brukande med ett evigt perspektiv. Sättet att bruka marken har varierat över tiden. Med forskning och erfarenheter erhålls nya kunskaper som ofta leder till ändrade värderingar. Idag är det därför en självklarhet att vårt skogsbruk är förenat med en hög ambition vad gäller natur- och kulturminnesvård. Vi har sk. gröna skogsbruksplaner och ett flertal områden finns avsatta som reservat och stora arealer är undantagna skogsbruk.

Klimatförändringen

Samlad expertis är enig om att förbränningen av fossila bränslen har ökat växthuseffekten med den följden att medeltemperaturen stiger på jorden. För att motverka den utvecklingen strävar man att efter att övergå till allt mer förnyelsebara energikällor. Skogens roll som förnyelsebar resurs och kvävebindare har blivit mer allmänt känt och uppmärksammat. En effekt av temperaturökning i Sverige är att tillväxten i våra skogar kommer att öka.

Brukad mark

Nämnden förvaltar 93 813 ha mark varav cirka 83 500 ha är skogsmark enligt internationell definition (kröntäckningsgrad). Den produktiva skogsmarksarealen är 69 800 ha enligt svensk definition. Av det totala markinnehavet brukas cirka 55 000 ha för virkesproduktion. Tillväxten i skogarna är högre än tidigare beräkningar och det totala virkesförrådet ökar.

Miljöcertifiering enligt PEFC

Egendomsnämnden har miljöcertifierat skogsbruket enligt PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes). PEFC är världens största skogscertifieringssystem med ett ursprung från familjeskogsbruket.

Åtta stift är certifierade enligt PEFC fyra enligt annat certifieringssystem och sex är dubbelscertifierade. Stiften har bildat en gemensam paraplyorganisation, Svenska kyrkans skogscertifiering, för att rationellt kunna hantera administrationen och rutinerna kring skogscertifieringen. Föreningen har en expert anställd. Föreningen kontrollerar genom internrevisioner att medlemmarna (stiften) följer certifieringskraven. Föreningens verksamhet kontrolleras i sin tur av en extern oberoende auktoriserad revisor.

För den interna kontrollen och uppföljningen anlitar Svenska kyrkans skogscertifiering Hushållningssällskapet i Karlstad. Resultatet visar att vi lever upp till standarden på ett bra sätt. Certifiering innebär att särskilda kriterier

ska uppfyllas bland annat ska minst fem procent av skogsmarksarealen ska avsättas för naturvårdsändamål och anlitate entreprenörer ska vara PEFC certifierade. Utöver de krav som ställs i fält ska förvaltningens rutiner och administration dokumenteras och följas upp. Kravet på metoder och rutiner är ett led i att ständigt sträva efter förbättring.

Certifieringskraven anger en miniminivå. Stiftet har för närvarande tio procent av arealen undantagen skogsbruk. En grön skogsbruksplan ska finnas där bland annat alla naturvårdsområden finns markerade på kartan.

Verksamhetens klimatpåverkan

När träden växer binds koldioxid. En ökad skogsproduktion och en ökad användning av skogsprodukter motverkar effekten av utsläppen av växthusgaser. Ett ansvarsfullt och långsiktigt skogsbruk kan därmed i sig betraktas som klimatfrämjande verksamhet. Stormen Ivar drabbade stiftet hårt och ledde till att årets avverkning blev den högsta någonsin. Avverkningen översteg tillväxten för första gången någonsin. Detta innebär med tillämpad beräkning nedan där virkesuttaget från skogsavverkningar redovisas som ett direktutsläpp så har verksamheten detta enda år medfört ett tillskott av koldioxid med 37 910 ton. Detta är det tredje året som denna beräkning av klimatpåverkan redovisas.

Under de två första åren blev den genomsnittliga årlig inlagring 53 476 ton koldioxid. Vilket kompenserar för cirka 9 000 svenskers årliga klimatpåverkan. Även om avverkningen i denna beräkning betraktas som ett direktutsläpp av koldioxiden så är det bundet i olika produkter under olika lång tid beroende på produktens livslängd. Huvuddelen av produkterna hamnar slutligen som bränsle i energiproduktionen där de inte sällan ersätter olja vilket i sin tur minskar utsläppen av koldioxid. Användandet av förnyelsebara skogsprodukter är i sig en klimatfrämjande då de ofta ersätter andra ändliga produkter med en större klimatpåverkan.

	ton CO ₂
Skogarnas bindning av CO ₂ genom sin tillväxt	250 631
Uttag av skogsprodukter	-287 003
Avverkningsmaskinernas utsläpp	-1 412
Skogsvårdsmaskinernas utsläpp	-68
Förvaltningspersonalens och egendomsnämnds ledamöternas resor	-7
Vägbyggnadsmaskinernas utsläpp	-51
Nettoeffekt inlagring av	-37 910 ton CO ₂

Det intellektuella kapitlet

Det finns tillgångar som inte redovisas i balansräkningen men som ändå utgör en stor tillgång för egendomsnämnden.

Genom att redovisa det så kallade intellektuella kapitalet vill vi ge en beskrivning av dessa tillgångar. Det intellektuella kapitalet är uppdelat i tre delar:

- Humankapitalet utgörs av den kunskap och kompetens som de anställda besitter.
- Strukturkapitalet är de specialanpassade resurser som byggts upp kring verksamheten. Vanligtvis databaser, dataprogram, organisationsstrukturer o. dyl.
- Kundkapitalet är våra relationer med kunder såsom sågverk, skogsindustri, arrendatorer med flera.

Humankapitalet

Förvaltningen består av två centralt placerade stiftsjägmästare, en ekonom och fyra stiftsskogvaktare. Samtliga har en högskoleutbildning i botten. Ledningsfunktionen sköts från Härnösand av de två stiftsjägmästarna. Den operativa verksamheten inom de fyra skogvaktardistrikten sköts av respektive stiftsskogvaktare.

Vid årsskiftet 2013/14 gick stiftsskogvaktaren för det norra distriktet, Lars Eriksson, i pension efter 32 år i kyrkans tjänst. Han ersattes av Gunnar Pamuk, jägmästare, som är ny stiftsskogvaktare från och med 2014.

Strävan är att upprätthålla en rationell och kostnadseffektiv förvaltning med hög kvalitet som är rustad att leva upp till de förväntningar och krav som ställs. Det är därför viktigt att personalen ständig tar till sig ny kunskap grundad på forskning och erfarenheter. Samt att ny rationell teknik tas tillvara i förvaltningen. Under året har utbildning skett inom följande områden:

- Naturvård
- Skogsbrukets yrkesnämnds behörighetsutbildning i skyddsdikning och dikesrensning.
- Geografiskt informationssystem
- Utbildning ”Ren och Skog” i samarbete med bland annat Samernas Riksförbund
- Skoglig planering

All avverkning sker med anlitade entreprenörer. Det ställs krav på att samtliga entreprenörer ska vara PEFC certifierade. Flera entreprenörer är årligen återkommande och har arbetat åt kyrkan under lång tid. Nämnden har inga egna skogsmaskiner. Skogsvårdsarbetet sker med säsongsanställd personal och med anlitade entreprenörer.

Strukturkapitalet

Vi är tillsammans med stiftet ansluten till den gemensamma IT-plattformen, GIP. Det skogliga GIS-systemet ligger på egen server. Varje stiftsskogvaktare har via upp-

koppling möjlighet att ansluta till det centrala datasystemet för att administrerar det egna distriktets skogsplaner med digitala kartor. Det skogliga registret med tillhörande kartor ajourförs löpande. Vi har ett GIS system med möjlighet att skapa kartor efter olika behov. Via GIS systemet finns även åtkomst mot olika myndighetsregister såsom riksantikvarieämbetet för fornlämningar och skogstyrelsen för naturskyddade områden. I fält används handburna GPS mottagare som även de är integrerade i GIS systemet.

Samtliga fakturor hanteras digitalt och även inkommande handlingar skannas och administreras digitalt. Därmed erhålls samtidigt ett elektroniskt arkiv över verifikat och handlingar. Genom uppkoppling har stiftsskogvaktarna även möjlighet att ansluta sig till stiftskansliet och virkesredovisningssystemet VIOL. Vi driver tillsammans med tolv andra stift STIFAST ek. förening som har utvecklat ett fastighets- och arrenderegister varifrån närmare ett tusen arrenden administreras. Under året har skogsbruksplanerna ajourförts med hjälp av laserdata. Nya digitala markstrukturkartor har införskaffats som i kombination med grundvattenkartor är ett stort stöd vid avverkningsplanering. Detta för att minska körskadorna vid avverkning.

Vi driver med andra stift Svenska kyrkans skogscertifierings förening. Vidare har vi direktkoppling till lantmäteriets centrala fastighetsregister med tillgång till alla officiella fastighetsuppgifter och fastighetskartor. Arbeta pågår för att samordna system med andra stifts egendomsförvaltningar.

Kundkapitalet

Genom fortlöpande kontakter med våra kunder följer vi efterfrågan på virket. Under året har även ett flertal industrier besökts. Årets exkursion med pastoraten var förlagd till Rätan där den första vindkraftsparken på kyrkan mark besöktes. Erfarenhetsutbyte sker löpande med andra stift.

Risker och riskkontroll

All verksamhet är dagligen utsatt för risker. Med en aktiv riskhantering kan riskerna begränsas och kontrolleras.

Rätt urval av medarbetare och kunskapskontroll bidrar till att hålla nere risken. Kundurvalet är också ett sätt att minska risken. Nedan anges några riskområden:

Kredit och motpartsrisker

Löpande under året levereras virkesvolymerna till ett så stort antal kunder. Regelmässigt krävs förskottsbetalning eller säkerheter, vanligen bankgarantier, för köparna motsvarande virkesvärdet. Undantag görs för börsnoterade företag, exempelvis SCA, som anses som säkra köpare.

Valet av kunder är den viktigaste riskhanteringen. I oklara fall införskaffas kreditupplysningar. Arrenden och hyror betalas i förskott, varför risken för utebliven betalning begränsas. Vid fastighetsförsäljningar krävs full betalning innan avstyckning eller lagfarter beviljas för köparen.

Marknadsrisker

Virkespriserna varierar enligt köparnas marknadsprislistor. Vi strävar efter att teckna avtal som begränsar prisvariationer. Olika försäljningsmetoder prövas.

Finansiella instrument

För förvaltningen av prästlönefonden finns en etiskpolicy som följer Svenska kyrkans centrala policy. Därutöver finns en placeringspolicy som reglerar allokeringen samt vilken typ och fördelning av finansiella instrument som tillåts i portföljen. Genom en spridning på korta och långa köp av obligationer kan ränterisken nedbringas om än den finns. Aktier är starkt beroende på kursutvecklingen på fondbörsen. Därför inköps aktier med spridning på olika branscher och företag samt även en del på utlandsmarknaden.

Operativa risker

Administrativa risker kan motverkas genom tydliga rutiner för personalen samt fortlöpande adekvat vidareutbildning. Den internkontrollen är viktig och kan vidareutvecklas.

IT-risker kan alltid förekomma. I möjligaste mån är vi anslutna till transaktionssystem via storbankerna.

Det tas dagligen säkerhetskopior på databaserna på våra centrala dataserver. De så kallade legala riskerna, brottslighet, förebyggs genom internkontroll. För avverkat virke är vi noga med skyddsmärkningen av virket för att förhindra virkestölder och felaktiga redovisningar av inmätt

virke. Vi har en egen kulör, lila, registrerat hos virkesmättningsföreningen som stiftets egen färg vid virkesmärkning. Vi ligger uppkopplad till VIOL-systemet, där all virkesredovisning sker med uppgifter från den opartiska Virkesmättningsföreningen och Skogsbrukets Datacentral. Genom vår direkta uppkoppling till VIOL-systemet kan vi kontrollera virkesflödet varje dag. Uppkopplingen mot Viol-systemet finns förutom på vårt kontor i Härnösand även ute på varje stiftsskogvaktardistrikt.

Försäkringar

All skogsmark är brandförsäkrad hos Länsförsäkringar. Byggnader är fullvärdesförsäkrade eller första risk försäkrade motsvarande värdet. Vi har en försäkring på person- och sakskada på upp till 10 miljoner kronor.

Årsredovisning för räkensårsåret 2014

Dnr 484.2015.34.E

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift

Org nr 888000-5064

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarnas historiska tillkomst

Ursprunget till den kyrkliga egendomen ligger långt tillbaka i historien. För att en socken skulle få sig en präst tilldelad, ålades bönderna att bygga en kyrka och prästgård och att till kyrkobyggnaden lägga viss jord för prästens underhåll, prästlönefastigheter. När prästlönefastigheter säljs ska köpeskillingen fonderas i prästlönefonden. Prästlönetillgångarna utgörs därmed av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefond.

Prästlönetillgångarnas rättsliga ställning

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftelseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. Fastigheterna saknar lagfart men har inskrivningen ”Prästlönetillgång, Svenska kyrkan.” Den rättsliga synen på prästlönefastigheterna har därmed inte ändrats sedan dess tillkomst.

Prästlönetillgångarna är till sin karaktär lik avkastningsstiftelser, stiftelselagen är dock ej tillämplig. Att endast avkastningen får användas skall garantera att förmögenheten består över tiden. Kapitalvärdeskyddet för prästlönefonden sker genom krav på årlig värdesäkring och prästlönefastigheterna antas värdeskyddade genom att fastighetspriserna följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Förvaltning av prästlönetillgångarna

Enligt lag 1998:1591 ska prästlönetillgångarna förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Genom kyrkoordningen, kap 46 §2, har Svenska kyrkan delegerat sitt förvaltningsuppdrag till stiftet. Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning och får utfärda särskilda bestämmelser om förvaltningen. Stiftsfullmäktige i Härnösands stift har, liksom åtta andra stift, utsett en Egendomsnämnd med ansvar och uppgift att förvalta stiftets prästlönetillgångar. Prästlönetillgångarna består av tre rörelsegrenar jord, skog och fond vilka utgör egna resultatenheter. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska bära sina egna kostnader.

Avkastning och ändamål

De församlingar och pastorat vari prästlönetillgångarna har sitt ursprung, har andel i avkastningen. Andelstalsägarna har rätt till minst hälften av avkastningen, resterande del ingår som del av det inomkyrkliga utjämningsystemet som särskild utjämningsavgift.

Det är stiftsfullmäktige som fastställer utdelningens storlek och fördelning. I Härnösand stift har utdelningen fördelats med hälften enligt andelstalen och hälften som särskild utjämnings-

Gårdsarrendet i Brunflo är under avveckling efter att arrendatorn flyttat under året.

avgift. Ändamålet med avkastningen är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse, KO 46 kap §1. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Arealuppgifter

Egendomsnämnden i Härnösands stift förvaltar 93 813 ha, av detta är 69 782 ha produktiv skogsmark.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Rörelsegrenen Skog

Under året avverkades totalt 253 560 m³fub (198 147 m³fub). Gallringsavverkningarna utgjorde 10% (28%) av volymen. Det är den högsta avverkningsnivån någonsin. Den försålda virkesvolymen med hänsyn tagen till lagerförändringen uppgick till 240 376 m³fub (199 008 m³fub).

Årets resultat blev 39,4 mkr (36,3 mkr).

Rörelsegrenen Jord

Jordbruket utgör den minsta del av prästlönetillgångarna i Härnösands stift. Endast ett gårdssarrende finns kvar i kyrkans ägo. Det är under avveckling efter att arrendatorn sagt upp arrendet och flyttat under året. Jordbruksmarken utarrenderas som sidoarrenden. Överskottet från jordbruket blev 112 tkr (118 tkr).

Rörelsegrenen Fond

Stockholmsbörsen kan summera 2014 med en uppgång på 12 % (23%) efter att så sent som i oktober noterats nära 5% ner från årsskiftet mätt. Året, och då främst den senare delen, har präglats av rubelras, oljefall och politisk oro. Långräntorna fortsatte att falla under hela året. Prästlönefonden hade en utveckling på 12% (13%) vilket får anses som mycket bra. En uppdaterad finanspolicy som ansluter sig till Svenska kyrkans centrala policy har antagits av stiftsfullmäktige under året. Prästlönefonden redovisade ett positivt resultat på 11 545 tkr (3 809 tkr).

FLERÅRSÖVERSIKT

	2014	2013	2012	2011	2010
Rörelsens intäkter, mkr	109,3	85,7	82,3	73,4	95,4
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter, mkr	0,5	3,9	0,2		0,4
Årets resultat, mkr	47,6	35,5	33,7	36,7	52,2
Förslag till utdelning, mkr	42,0	36,0	39,0	39,0	50,0
Balansomslutning per bokslutsdag, mkr	580,7	565,5	568,0	577,8	584,8
Nyckeltal					
Vinstmarginal skog, %	40,4	44,6	45,4	61,2	61,0
Vinstmarginal jord, %	52,8	54,1	50,0	36,7	47,1
Direktavkastning					
Direktavkastning skog, %	2,1	2,0	2,0	2,5	4,9
Direktavkastning jord, %	0,8	1,1	1,0	0,7	1,1
Direktavkastning fond, %	20,2	6,2	2,8	neg	6,1
Direktavkastning förvaltade tillgångar	2,5	2,1	2,0	2,3	4,7
Totalavkastning					
Totalavkastning, skog (%)	2,0	2,0	2,0	3,1	4,7
Totalavkastning, jord (%)	0,8	0,9	1,0	0,7	1,2
Totalavkastning, fond (%)	20,8	6,1	6,7	neg	12,9
Totalavkastning förvaltade tillgångar	2,7	2,4	2,3	2,9	5,3
Marknadsvärden förvaltade tillgångar, mkr					
Skog	1 956,4	1 818,8	1 812,8	1 814,9	1 102,7
Jord	14,0	10,8	10,6	11,5	9,0
Fond *	<u>55,4</u>	<u>58,8</u>	<u>65,0</u>	<u>65,7</u>	<u>107,8</u>
Summa marknadsvärde, mkr	2 026	1 888	1 888	1 892	1 220

*Från och med 2011 är vinsterna uttagna ur fonden och är placerade i en särskild ränteportfölj.

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde för förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Marknadsvärden - Marknadsvärdet för jord och skog ovan har beräknats som taxeringsvärdet * 1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser över tiden och mellan stiftet.

Marknadsvärde grundat på 2014 års köpeskillingsstatistik från LRF Konsult, 257 kr/m3sk, ger följande marknadsvärde på skogen : Skogsvärde totalt 2108,0 mkr. Direktavkastning : 1,9 %.

Cirka 13 % av den totala virkesvolymen utgörs för närvarande av naturskyddad skog och genererar därmed ingen ekonomisk avkastning.

Skogsvärde brukad skog: 1 840,02 mkr. Direktavkastning 2,1 %.

Egendomsnämnden på studiebesök i Mullbergets Vindpark tillsammans med Södra jämtlands pastorat

Finansiella instrument

Förvaltarens riktlinjer för placering av prästlönefonden
Prästlönefonden förvaltas diskretionärt av Handelsbanken. Placeringarna sker efter en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Portföljen medger aktier mellan 30%–60% räntebärande värdepapper 35%–60% samt alternativa investeringar med kapitalskydd 10%–15%. Den neutrala fördelningen i fonden är 50%–35%–15%. Finanspolicyn är anpassad efter Svenska Kyrkans centrala policy och ställer höga etiska krav vad gäller bland annat vapen, alkohol och porr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I slutet av 2013 drabbade stormen Ivar stiftet. Stormskadorna för skogsbruket i mellannorrland var det värsta i mannaminne. All avverkning har under året inriktats på att omhänderta de stormfällda skogarna. Den totala avverkningsvolymen blev därmed den högsta någonsin med hela 253 560 m³fub mot budgeterad 182 000 m³fub. Som en följd av det stora virkesutbudet i regionen har virkespriserna varit sjunkande. Avverkningskostnaderna har varit avsevärt högre än vid normala avverkningar. Lönsamheten för skogsbruket har därför detta år varit mycket svagt. Tack vare den rekordhöga avverkningsvolymen blev dock resultatet från skogsbruket hela 39,4 mkr.

På ett flertal områden på kyrkans mark har markarrendeaftal tecknats för vindkraftsetablering. Under året har den första vindkraftsparken invigts som delvis ligger på kyrkans mark i Rätan. Byggnation har även pågått på kyrkans mark i Sidensjö. Dessa två områden har genererat hela 6,6 miljoner kronor i intäkter under året. Av dessa var 3,8 miljoner av engångskaraktär. Detta är därmed det första året av minst 25 kommande år med intäkter från vindkraft.

En uppdatering av skogsbruksplanerna har skett under året, där nya data från lantmäteriets laserskanning utnyttjas. Genom skanningsdata kan trähöjder och medelvolymer enkelt och kostnadseffektivt erhållas. Nya kartprodukter som digitala markkartor har införskaffats som stöd för avverkningsplaneringen. Genom ett bättre planeringsunderlag kan avverkningarna planeras mer kostnadseffektivt och drivningen planeras bättre för att minska körskador.

Arbetet med att uppdatera och förfinas skogsbruksplanerna kommer att fortgå. Datasystem för att följa skogsavverkningarna i realtid är redan i drift och kommer att utvärderas. Ett forskningsprojekt har påbörjats i samarbete med Skogforsk med syfte att effektivisera avverkningsplaneringen och samtidigt minska körskadorna. Möjligheterna till utökat samarbete mellan stiftet kring skogliga datasystem kommer att fortsätta.

Under året har stiftsjägmästare Max Enander upprätthållit tjänsten som tillförordnad stiftsdirektor. Biträdande stiftsjäg-

mästare Thomas Karnestrand har haft huvudansvaret för skogsförvaltningen under året.

Som en följd av en dom i Högsta domstolen så har frågan om antalet skattesubjekt inom prästlönetillgångarna blivit oklar. Skatteverket har beslutat att varje stifts prästlönetillgångar utgör ett skatteobjekt.

Det skatterättsliga beslutet överensstämmer därmed inte med den civilrättsliga domen. Situationen är långsiktigt ohållbar och kyrkan centralt driver frågan att Svenska kyrkan ska erhålla lagfart på samtliga prästlönefastigheter. Därmed skulle den stiftselika karaktären upphöra och den allmänna lagstiftningen skulle kunna tillämpas. Socialdepartementet har tillsatt en utredare av frågan.

Genom en lagändring som gäller från 1 januari 2014 införs enhetliga bestämmelser om allmännyttiga ändamål för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. Den huvudsakliga anledningen till att ändringen genomförs är att ändamålet med verksamheten ska vara avgörande för om verksamheten ska vara skattegynnad och inte i vilken organisationsform som verksamheten bedrivs. Lagändringen får bland annat till följd att stiftelser som har som ändamål att främja religiös verksamhet genom att lämna bidrag till registrerade trossamfund kommer att kunna bli inskränkt skattskyldiga. Prästlönetillgångarna nämns inte alls i lagstiftningen, men skatteverket har dock uttalat att de anser att skatteregler för stiftelser ska tillämpas på prästlönetillgångarna. Att prästlönetillgångarna blir beskattade som inskränkt skattskyldiga stiftelser innebär att endast inkomst av näringsverksamhet beskattas. Kapitalinkomster såsom räntor, utdelningar och kapitalvinster som till exempel reavinster vid försäljning av skogsfastigheter är skattefria från och med 2014.

Flera skogsområden har tidigare av länsstyrelserna föreslagits bli naturreservat. De äldsta förslagen är cirka 15 år gamla. En strävan har varit att erhålla ersättningsmark i kompensation. Naturvårdsverket har under året tagit kontakt för att påbörja förhandling om ersättningsmark. Sammantaget uppgår reservatsförslagen på kyrkans mark till cirka 1 000 hektar.

Prästlönefonden har haft en mycket god utveckling under året och genererat ett resultat på 11,5 mkr. Egendomsnämnden valde att tidigt under sommaren realisera vinster i fonden på 10 mkr för att säkerställa vinsten med tanke på den stora osäkerheten kring skogsbrukets resultat.

realen är idag 9% undantagen skogsbruk vilket motsvarar 13% av volymen. I den äldre slutavverkningsmogna skogen finns inte sällan höga naturvärden. En stor osäkerhet finns kring hur stora tillkommande arealer och volymer som kommer att undantas skogsbruk på grund av andra krav och intressen. En studie kommer därför att påbörjas för att minska den osäkerheten.

Efterfrågan på tomtmark finns på olika håll i stiftet. Möjligheterna och förutsättningarna att stycka av tomter från kyrkans mark kommer att undersökas.

Samarbetet med andra stift och kyrkan centralt kommer att fortgå och utvecklas. Genom samverkan kan resurser och specialistkompetens delas och därmed behållas inom den kyrkliga organisationen. Strävan är att upprätthålla en rationell och kostnadseffektiv förvaltning med hög kvalitet som är rustad att möta framtidens krav och förväntningar.

Framtida utveckling

En ny avverkningsplanering kommer att genomföras 2015 som kommer att ligga till grund för de kommande tio årens skogsskötsel och avverkningsnivå. Av skogsmarksa-

Förslag till vinstdisposition

Fritt eget kapital enligt balansräkningen uppgår till 78 292 tkr. Då har till bundet eget kapital överförts 488 tkr för reavinster från fastighetsförsäljningar samt 87 tkr för intrångsersättningar och andra upplåtelser. Värdesäkring av kapitalet har inte gjorts.

Balanserad vinst från föregående år	31 251
Tillkommande redovisat disponibelt årsresultat	<u>47 041</u>
Summa	78 292

Egendomsnämnden beslutar att vinstmedlen disponeras så

att till församlingar/pastorat utdela	21 000
att till Härnösands stift inleverera som särskild utjämningsavgift	21 000
att i ny räkning överföra	<u>36 292</u>
Summa	78 292

Miljöinformation

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Skogsbruket är i likhet med nio andra stift certifierat enligt PEFC. Administrationen och rutinerna kring certifieringsarbetet sköts i den stiftsgemensamma Svenska kyrkans PEFC ekonomiska förening där representanter från respektive medlemsstift ingår. Miljöarbetet revideras dels internt och av extern auktoriserad PEFC-revisor från DNV.

För den interna revisionen anlitar samtliga stift Hushållningssällskapet. Där kontrolleras bland annat tagen naturvårdshänsyn vid slutavverkningarna.

Klimatpåverkan

Skog som växer tar upp stora mängder koldioxid (CO₂) ur luften.

En ökad skogsproduktion och ett ökat användande av skogsprodukter motverkar effekten av utsläppen av växthusgaser. Därmed blir ett ansvarsfullt och långsiktigt skogsbruk en klimatfrämjande verksamhet i sig. I kyrkans skogar är tillväxten normalt högre än virkesuttaget. Skogarna binder därmed stora mängder CO₂ och bidrar på så sätt till att motverka utsläppet av växthusgaser. De senaste två åren när beräkningarna startade har stiftens skogar bundit 109 951 ton CO₂. Avverkning och uttag av skogsråvara redovisas som ett utsläpp av koldioxid. På grund av stormen Ivar blev årets avverkning rekordhög och överskred därmed tillväxten. Skogarna har därmed detta enda år medfört en ökning av CO₂ med 37 910 ton.

RESULTATRÄKNING

	Not	2014	2013
Rörelsens intäkter	2		
Intäkter prästlönefastigheter	3	97 088	77 768
Intäkter prästlönefond	3	11 729	4 000
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	3	488	3 928
Övriga rörelseintäkter		<u>33</u>	<u>16</u>
Summa rörelsens intäkter		109 338	85 712
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-45 102	-32 143
Övriga externa kostnader	4	-5 713	-5 864
Personalkostnader	5, 6	-5 528	-5 737
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		<u>-1 974</u>	<u>-1 696</u>
Summa rörelsens kostnader		-58 317	-45 440
Rörelseresultat	2	51 021	40 272
Resultat från finansiella investeringar	7		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		<u>2 148</u>	<u>1 286</u>
Summa resultat från finansiella investeringar		2 148	1 286
Resultat efter finansiella poster		53 169	41 558
Bokslutsdispositioner		-3 351	-3 583
Skatt		<u>-2 202</u>	<u>-2 451</u>
ÅRETS RESULTAT		47 616	35 524

Prästlönefastigheter och prästlönefonder skall förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning skall kapitalisering ske enligt nedan.

Årets resultat enligt resultaträkningen	47 616	35 524
Intrångsättningar mm enligt KO 46:10	-87	-776
Värdesäkring enligt KO 46:11		-112
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde	<u>-488</u>	<u>-3 928</u>
Disponibelt för utdelning	47 041	30 708

BALANSRÄKNING

	Not	2014-12-31	2013-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Prästlönefastigheter	8	417 931	417 983
Inventarier, verktyg och installationer	9	<u>294</u>	<u>336</u>
		<u>418 225</u>	<u>418 319</u>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Prästlönefond	10	52 208	51 580
Övriga långfristiga placeringar	10	1 093	7 579
		53 301	59 159
Summa anläggningstillgångar		471 526	477 478
Omsättningstillgångar			
Varulager		3 835	2 338
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		8 604	15 173
Övriga fordringar		4 220	280
Skattefordringar		3 120	2 893
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	<u>6 522</u>	<u>3 398</u>
		22 466	21 745
Kortfristiga placeringar	12	59 506	49 540
Kassa och bank		<u>23 340</u>	<u>14 440</u>
		82 846	63 980
Summa omsättningstillgångar		<u>109 147</u>	<u>88 062</u>
Summa tillgångar		580 673	565 540

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

	Not	2014-12-31	2013-12-31
Eget kapital	13		
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		417 931	417 983
Prästlönefondskapital		52 208	51 580
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		31 251	36 543
Årets resultat		47 041	30 708
Summa eget kapital		548 431	536 814
Obeskattade reserver			
Obeskattade reserver	14	15 768	12 417
Summa obeskattade reserver		15 768	12 417
Avsättningar	15		
Avsättning skogsvård		8 700	9 400
Summa avsättningar		8 700	9 400
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 866	3 771
Övriga skulder		1 021	1 275
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	1 887	1 863
Summa kortfristiga skulder		7 774	6 909
Summa eget kapital och skulder		580 673	565 540
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS

	2014	2013
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	53 169	41 558
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	1 974	1 696
Ökning/minskning av avsättningar	-700	900
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-488	-3 928
Betalda inkomstskatter	<u>-2 429</u>	<u>-3 095</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	51 526	37 131
Kassaflöde från förändring i rörelsekapitalet		
Ökning/minskning av varulager	-1 497	943
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	865	-3 419
Ökning av kortfristiga fordringar	<u>-495</u>	<u>-9 361</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	50 399	25 294
Investeringsverksamheten		
Sålda materiella anläggningstillgångar		7
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-43	-31
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-43	-24
Prästlönetillgångar		
<u>Prästlönefastigheter</u>		
Förvärv av prästlönefastigheter	-1 851	-16 361
Försäljning av prästlönefastigheter	504	4 401
<u>Prästlönefondsmedel</u>		
Nettoförsäljning av värdepapper	<u>5 858</u>	<u>8 493</u>
Kassaflöde från prästlönetillgångarna	4 511	-3 467
Kassaflöde före utdelning	54 867	21 803
Utdelning till församlingar/pastorat och stift	<u>-36 000</u>	-39 000
Årets kassaflöde	18 867	-17 197
Likvida medel vid årets början	63 979	81 176
Likvid medel vid årets slut	82 846	63 979
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	23 340	14 440
Kortfristiga placeringar	<u>59 506</u>	<u>49 539</u>
	82 846	63 979

Mullbergets Vindpark invigdes
augusti 2014. 13 verk står på
kyrkans mark.

Noter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Grunder för upprättande

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inte annat anges.

Årsredovisning

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslag (1995:1554) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Kassaflödesanalysen har upprättats med utgångspunkt i Redovisningsrådets rekommendation RR7 - Redovisning av kassaflöden. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inte annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter: i den period uthyrningen sker

Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Skatteskulder/skattefordringar värderas till vad som ska erläggas till eller erhållas från Skatteverket. Bedömning görs enligt de skatteregler som är hittills uttalade av Skatteverket att gälla för prästlönetillgångarna inom Svenska Kyrkan, dock pågår en dialog kring skattskyldighetens omfattning och tillämpning.

För poster som redovisas i resultaträkningen redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter redovisas inte i resultat- och balansräkningarna.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Mark skrivs inte av då nyttjandeperioden är obegränsad.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25–50 år
Skogsbilvägar	10 år
Skotrar	10 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	10 år

Vid varje balansdag sker en provning av anläggningstillgångens värde och det skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärdet minskat med eventuell nedskrivning.

Vid varje balansdag sker en provning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående eller om värdenedgången bedöms vara väsentlig. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet.

Varulager

Varulager redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias.

Kassaflödsanalys

Kassaflödesanalysen visar prästlönstillgångarnas in och utbetalningar hänförliga till den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten under en period. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod, vilket innebär att nettoresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader, där kassaflödet hänförs till investerings- eller finansieringsverksamheten.

Leasing

Leasingavgifter redovisas som kostnad i resultaträkningen och fördelas linjärt över leasingperioden.

Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

NOT 2 Information om oberoende rörelsegränar

	2014	2013
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegränar enligt följande		
Skog	97 397	81 494
Jord	212	218
Fond	<u>11 730</u>	<u>3 999</u>
	<u>109 339</u>	<u>85 711</u>
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegränar enligt följande		
Skog	39 365	36 344
Jord	112	118
Fond	<u>11 545</u>	<u>3 809</u>
	<u>51 022</u>	<u>40 271</u>

Not 3 Intäkternas fördelning

	2014	2013
<u>Intäkter prästlönefastigheter</u>		
<i>Intäkter skog</i>		
Leveransrotköp	9 480	16 200
Leveransvirke	76 717	56 211
Jaktarrenden	1 191	1 238
Fallrätter	1 804	1 690
Vindkraftsarrenden	6 570	
Övriga intäkter	1 359	3 984
Resultat vid försäljning av fastigheter	<u>488</u>	<u>3 928</u>
	<u>97 609</u>	<u>81 712</u>
Jordbruksarrenden	<u>212</u>	<u>218</u>
	212	218
 Intäkter prästlönefond		
Utdelningar	686	990
Realisationsresultat vid försäljningar	11 040	3 002
Räntor	4	7
	11 730	3 999
SUMMA	109 339	85 711

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2014	2013
<u>Kvalificerade revisorer</u>		
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	96	93
Andra uppdrag	<u>33</u>	<u>11</u>
	<u>129</u>	<u>104</u>

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på Prästlönetillgångarnas revisorer att utföra, rådgivning eller annat som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision. Allt annat är uppdrag.

Not 5 Inhyrd personal

All personal är anställd av stiftet och har stiftsstyrelsen som personalorgan. Prästlönetillgångarna belastas med samtliga personalkostnader. Dessa redovisas under personalkostnader i resultaträkningen. I not 6 redovisas, som tilläggsinformation, kostnader etc för den personal från stiftet som uteslutande arbetar med förvaltningen av Prästlönetillgångarna.

NOT 6 Personal

	2014	2013
<i>Medelantal anställda</i>		
Män	6	6
Kvinnor	<u>1</u>	<u>1</u>
Totalt	<u>7</u>	<u>7</u>

I medelantalet anställda ingår inte personal som uppburet ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av punkt 6 i BFNAR 2002:9.

I sifferuppgifterna nedan ingår den stiftspersonal som uteslutande arbetat åt Prästlönetillgångarna

Könsfördelningen i egendomsnämnden

Kvinnor(%)	20	20
Män(%)	80	80

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i nämnden	88	65
Anställda	<u>3 215</u>	<u>3 571</u>
	<u>3 303</u>	<u>3 636</u>

Ersättning till ordföranden i Egendomsnämnden

Till Egendomsnämndens ordförande har ersättning utgått med 22 tkr (14 tkr).

Pensionskostnader och andra avgifter

Pensionskostnader, anställda	355	433
Sociala avgifter enligt lag och avtal	<u>1 138</u>	<u>1 223</u>
	<u>1 493</u>	<u>1 656</u>

Härnösands stift har inga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 7 Resultat från finansiella investeringar

	2014	2013
<i>Övriga ränteintäkter och liknade poster</i>		
Räntor	57	414
Utdelning		356
Realisationsresultat vid försäljningar		517
Skattefria kapitalintäkter	1 874	
Skattefria räntor	<u>217</u>	
	<u>2 148</u>	<u>1 287</u>

Not 8 Prästlönefastigheter

	14-12-31	13-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärden</i>	428 243	412 355
Årets förändringar		
- Inköp	1 851	16 361
- Försäljningar och utrangeringar	<u>-16</u>	<u>-473</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	430 078	428 243
<i>Ingående avskrivningar</i>	-10 260	-8 648
Årets förändringar		
- Avskrivningar	<u>-1 887</u>	<u>-1 612</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 147	-10 260
Utgående bokfört värde	417 931	417 983

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

	14-12-31	13-12-31
Ingående anskaffningsvärden	557	526
Årets förändringar		
- Inköp	43	31
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	600	557
Ingående avskrivningar	-221	-136
Årets förändringar		
- Avskrivningar	-86	-85
Utgående ackumulerade avskrivningar	-307	-221
Utgående bokfört värde	293	336

Not 10 Prästlönefond

	Anskaffningsvärde	Bokförtvärde	Marknad-bokslutsdag
Noterade aktier och aktiefonder	28 245	28 245	31 103
Noterade räntebärande värdepapper	24 383	24 383	24 749
Onoterade värdepappersinnehav	1 000	0	
Depåkonto	673	673	673
Summa prästlönefondsplaceringar	54 301	53 301	56 525

I portföljen ingår prästlönefondskapitalet med 52 208 tkr (51 580 tkr).

Vid bokslutet sker en avstämning, realiserade vinster plockas ut liksom investeringar i fastigheter medan försäljningslikvider samt avskrivningar sätts in.

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	14-12-31	13-12-31
Upplupen ersättning för virkesförsäljning	175	1 742
Upplupna ränteintäkter	2	5
Upplupna ersättningar för fallrätter	1 152	1 053
Upplupna ersättningar för vindkraft	5 045	
Övriga poster	148	598
Summa	6 522	3 398

Not 12 Värdepappersinnehav

	Anskaffningsvärde	Bokförtvärde	Marknad-bokslutsdag
Kortfristiga placeringar			
Noterade räntebärande värdepapper SHB	29 773	29 773	31 040
Specialinlåning Danske bank	7 127	7 127	7 127
Noterade räntebärande värdepapper Danske Bank	22 606	22 606	23 024
Summa kortfristiga placeringar	59 506	59 506	61 191

Vid beräkning av nedskrivningsbehov har samtliga placeringar beaktats, varför inget nedskrivningsbehov anses föreligga.

Not 13 Eget kapital

	2014	2013
Bundet eget kapital		
Prästlönefastighetskapital		
Belopp vid årets ingång	417 983	403 707
Köp av / investering i prästlönefastighet	1 835	15 888
Avskrivning	<u>-1 887</u>	<u>-1 612</u>
Belopp vid årets utgång	<u>417 931</u>	<u>417 983</u>
Prästlönefondskapital		
Belopp vid årets ingång	51 581	61 040
Köp av / investering i prästlönefastighet	-1 835	-15 888
Avskrivning	1 887	<u>1 612</u>
Realisationsvinst fastighetsförsäljning	488	3 928
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10	87	776
Värdesäkring enligt KO 46:11	-	112
Belopp vid årets utgång	<u>470 139</u>	<u>469 563</u>
Fritt eget kapital		
Balanserade medel		
Belopp vid årets ingång	36 543	42 001
Omföring föregående års resultat	30 708	33 542
Utdelningar till församling/pastorat	-18 000	-19 500
Särskild utjämningsavgift till stiftet	<u>-18 000</u>	<u>-19 500</u>
Belopp vid årets utgång	<u>31 251</u>	<u>36 543</u>
Redovisat årsresultat		
Belopp vid årets ingång	30 708	33 543
Omföring föregående års resultat	-30 708	-33 543
Redovisat årsresultat	47 616	35 524
Realisationsvinst fastighetsförsäljning	-488	-3 928
Intrångsersättning mm enligt KO 46:10	-87	-776
Värdesäkring enligt KO 46:11	-	-112
Belopp vid årets utgång	<u>47 041</u>	<u>30 708</u>

Not 14 Obeskattade reserver

	2014	2013
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	94	67
Periodiseringsfond tax 2012	5 000	5 000
Periodiseringsfond tax 2013	3 750	3 750
Periodiseringsfond tax 2014	3 600	3 600
Periodiseringsfond tax 2015	<u>3 324</u>	
	15 768	12 417

Not 15 Avsättningar

	2014	2013
Avsättning för skogsvård	<u>8 700</u>	<u>9 400</u>
	<u>8 700</u>	<u>9 400</u>

Prästlönetillgångarnas skuld för förmånsbestämda tjänstepensioner vid inkomster över 7,5 inkomst-basbelopp redovisas som skuld till Härnösands stift i balansposten "Övriga skulder".

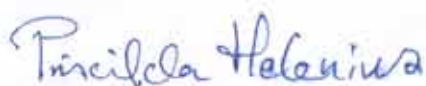
Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	14-12-31	13-12-31
Förutbetalda arrendeintäkter	1 028	1 028
Förutbetalda intäkter, övrigt		2
Sent erhållna fakturor avseende avverkning och plantering		124
Sent erhållna fakturor, övrigt	<u>859</u>	<u>709</u>
Summa	<u>1 887</u>	<u>1 863</u>

Härnösand 2015-03-19

Sven-Erik Bodén
Ordförande

Anders Eriksson

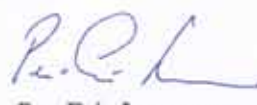

Priscilda Helenius

Paul Höglund

Bertil Swenson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2015-03-31.

Carina Häggkvist
Auktoriserad revisor

Per-Eric Larsson

Rolf Larsson

Martin Nilsson

Sverker Ågren

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Härnösands stift avseende

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift, org.nr 888 000-5064

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för
Prästlönetillgångarna i Härnösands stift för år 2014.

Egendomsnämndens ansvar för årsredovisningen

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för att upprätta en
årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt
årsredovisningslagen och för den interna kontroll som
egendomsnämnden bedömer är nödvändig för att upprätta en
årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig
dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår
revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den
auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen
enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i
Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn
följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att
uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller
väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisions-
bevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revi-
sorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att
bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen,
vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbe-
dömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är
relevanta för hur Prästlönetillgångarna i Härnösands stift upprättar
årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma
granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till om-
ständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektivitet
i den interna kontrollen. En revision innefattar också en
utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som
har använts och av rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar
i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och
ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet
med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden
rättvisande bild av Prästlönetillgångarna i Härnösands stifts
finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess
finansiella resultat och kassaflöden för året enligt
årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med
årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer
resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra förordningar samt kyrkoordningen

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en
revision av egendomsnämndens förvaltning för år 2014.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för förvaltningen enligt
kyrkoordningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen
på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår
revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder
och förhållanden i prästlönetillgångarna för att kunna bedöma om
någon ledamot av egendomsnämnden har företagit någon åtgärd
eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda
ersättningsskyldighet. Vi har även granskat om någon ledamot av
egendomsnämnden på annat sätt har handlat i strid med
kyrkoordningen eller årsredovisningslagen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och
ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens
ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Härnösand den 31 mars 2015

Sverker Ågren

Rolf Larsson

Per-Eric Larson

Martin Nilsson

Carina Häggkvist
Auktoriserad revisor

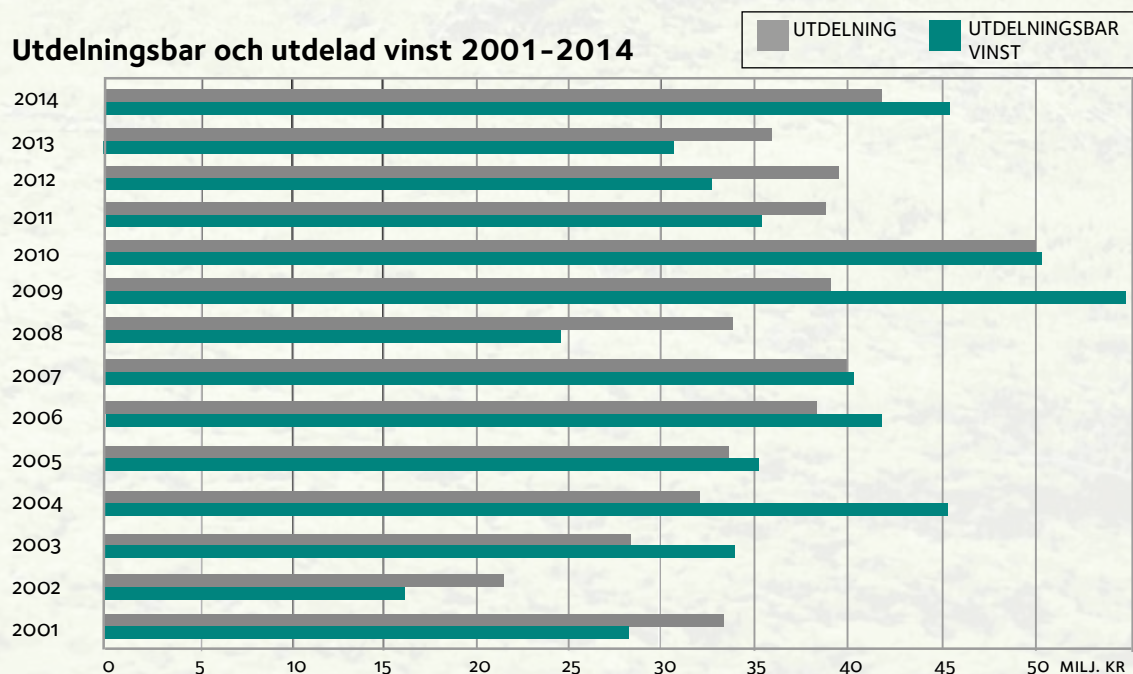
Andelstalsägare, andelstal och utdelning i kronor

Utdelningsdag 1 juli 2015

Pastorat (past.) och församlingar (förs.)	Andelstal	Utdelning Pastoraten	Särskild ut- jämningsavgift	Total Utdelning
Alnö förs.	3038	105261	105261	210522
Anundsjö-Skorped past.	15397	533478	533478	1066955
Arnäs, Gideå, Trehörningsjö past.	10872	376695	376695	753389
Attmar förs.	400	13859	13859	27719
Borgsjö - Haverö förs.	21240	735927	735927	1471853
Brunflo, Lockne, Marieby och Näs past.	7983	276596	276596	553192
Fors förs.	9511	329539	329539	659077
Frostvikens förs.	10087	349496	349496	698992
Frösö, Sunne, Norderö förs.	5284	183081	183081	366162
Föllingebygdens förs.	42224	1462983	1462983	2925967
Grundsunda förs.	5696	197356	197356	394712
Gudmundrå förs.	2740	94936	94936	189872
Hedebygdens förs.	12568	435458	435458	870916
Häggenås - Lit - Kyrkås förs.	9225	319629	319629	639258
Härnösands Domkyrkoförsamling	672	23284	23284	46567
Härnösands landsförsamlingars past. (Säbrå, Hemsö, Häggdånger, Högsjö, Stigsjö, Viksjö)	14189	491623	491623	983245
Håsjö past. (Hällesjö – Håsjö, Stugun, Borgvattnet)	13205	457529	457529	915058
Hässjö, Tynderö, Ljustorp past.	5029	174246	174246	348491
Indalens past.	11182	387436	387436	774871
Långele, Graninge och Helgum past.	14645	507422	507422	1014844
Njurunda förs.	2703	93654	93654	187308
Nora-Skog förs.	2465	85408	85408	170815
Nordingrå förs.	2996	103806	103806	207612
Nätra-Sidensjö past.	15421	534309	534309	1068618
Offerdal, Alsen past.	10125	350812	350812	701625
Ragunda förs.	11978	415016	415016	830031
Ramsele-Edsele förs.	26737	926388	926388	1852775
Bräcke-Revsund past. (Bräcke-Nyhem, Revsund-Sundsö-Bodsjö)	20780	719989	719989	1439977
Rödön, Näskott, Aspås och Ås past.	12146	420836	420836	841673
Selånger förs.	1424	49339	49339	98678
Sjålevad, Mo och Björna past.	12076	418411	418411	836822
Sköns förs.	2312	80107	80107	160213
Sollefteå - Boteå past. (Sollefteå, Överlänäs, Boteå, Sänga-Multrå)	24556	850820	850820	1701640
Strömsunds past. (Ström, Alanäs, Hammerdal, Gåxjö, Fjällsjö, Tåsjö, Bodum)	43695	1513951	1513951	3027902
Stöde förs.	12780	442803	442803	885607
Sundsvalls förs.	0	0	0	0
Svegsbygdens församling	23595	817523	817523	1635046

Pastorat (past.) och församlingar (förs.)	Andelstal	Utdelning Pastoraten	Särskild ut- jämningsavgift	Total Utdelning
Södra Jämtlands past. (Berg, Hackås, Klövsjö - Rätan, Myssjö - Oviken, Åsarna)	41876	1450926	1450926	2901852
Timrå förs.	593	20546	20546	41093
Torps förs.	22778	789216	789216	1578431
Tuna förs.	1056	36588	36588	73177
Tännäs- Ljusnedal förs.	0	0	0	0
Ullånger, Vibygrå past.	1829	63371	63371	126743
Undersåker, Kall past.	14823	513589	513589	1027179
Västra Storsjöbygdens församling	9773	338616	338616	677233
Ytterhogdal, Överhogdal, Ängersjö förs.	21570	747361	747361	1494721
Ådalsbygdens past. (Ytterlännäs, Torsåker, Dal, Bjärträ, Styrnäs)	9235	319976	319976	639951
Ådals-Liden, Junsele, Resele och Ed past.	40252	1394657	1394657	2789315
Åre förs.	1280	44350	44350	88699
Örnsköldsvik förs.	0	0	0	0
Östersunds förs.	52	1802	1802	3603
SUMMA	606093	21000000	21000000	42000000
Utdelning till Pastoraten efter andelstal		21 000 000		
Särskild utjämningsavgift inleveras till Härnösands stift		21 000 000		
Summa utdelning från Prästlönетillgångarna		42 000 000	kronor	

Utdelningsbar och utdelad vinst 2001-2014

BEFATTNINGSHAVARE

Stiftsjägmästare
Max Enander
Tel: 0611-254 30
max.enander@svenskakyrkan.se

Bitr stiftsjägmästare
Thomas Karnestrand
Tel: 0611-254 32
thomas.karnestrand@svenskakyrkan.se

Ekonom
Barbro Nordlöf
Tel: 0611-254 31
barbro.nordlof@svenskakyrkan.se

SKOGVAKTARNA

Östra distriktet
Jan-Olof Eriksson
Box 94,
871 22 Härnösand
Tel: 0611-254 33,
jan-olof.eriksson@svenskakyrkan.se

Norra distriktet
Gunnar Pamuk
Ramselevägen 10,
833 93 Strömsund
Tel: 0611-254 35
gunnar.pamuk@svenskakyrkan.se

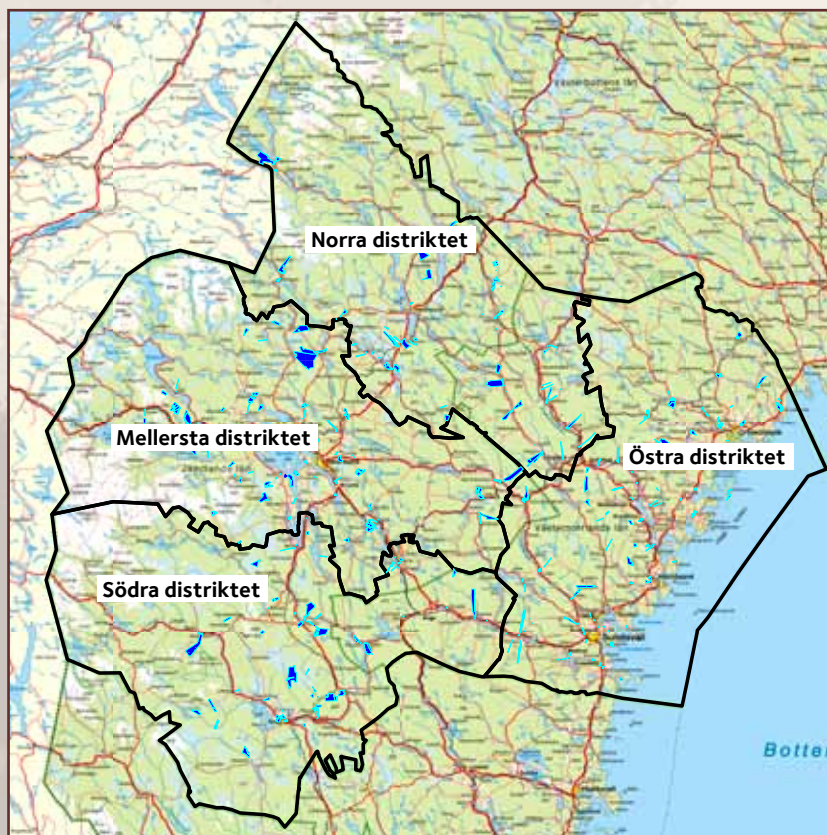

Mellersta distriktet
Fredrik Sätter
Moviksvägen 16,
830 47 Trångsviken
Tel: 0611-254 39
fredrik.satter@svenskakyrkan.se

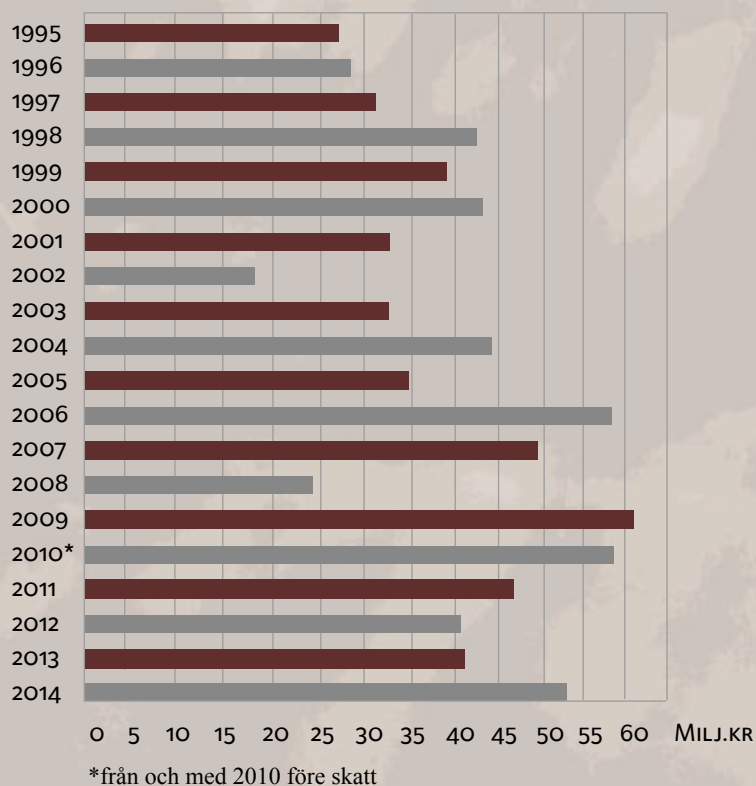

Södra distriktet
Olof Grinde
Pastorsexp.
Kyrkvägen 15
840 90 Ytterhogdal
Tel: 0611-254 38
olof.grinde@svenska-kyrkan.se

Distriktsindelningen i stiftet

Vinstens utveckling 1995-2014

Ordlista

Vinstmarginal

Rörelseresultat efter avskrivningar

Rörelsens omsättning

Vinstmarginalen uttrycker vinsten i förhållande till intäkterna.

Direktavkastning

Rörelseresultat efter avskrivningar

Marknadsvärdet av skog, jord och fond

Totalavkastning

Rörelseresultat + orealiserad värdetillväx

Marknadsvärde för förvaldade tillgångar

Direktavkastningen uttrycker vinsten i förhållande till marknadsvärdet av de tillgångar vi förvaltar.

Omsättning

Summa rörelseintäkter

Operativt kassaflöde

Operativt kassaflöde utgörs av summan av rörelseöverskott samt förändring av rörelsekapital och pensionsskuld med avdrag för löpande investeringar i anläggningar och fond.

Rörelsens kassaflöde

Rörelsens kassaflöde utgörs av operativt kassaflöde med avdrag för finansiella poster samt påverkat av övrigt finansiellt kassaflöde.

Barrved

Tall- eller granved. Har längre och starkare fibrer än lövved.

Lövved

Vanligen björk. Har kortare fibrer än barrved. Används särskilt vid framställning av tryck- och kontorspapper.

Biobränsle

Bränsle från förnyelsebara material, dvs växter. I skogliga sammanhang avses vanligen grenar, spån och flis.

Sågtimmer

Virkessortiment avsett för att sågas till bräder och plank.

Massaved

Virkessortiment avsett för främst framställning av pappersmassa. Både lövved och barrved förekommer.

Produktiv skogsmark

Skogsmark som producerar i genomsnitt minst 1 m3sk per ha och år.

Impediment

Mark som producerar mindre än 1 m3sk per ha och år. Hit räknas ex. vis myrar och berg.

Skogsmark internationellt

Minst 10 procent krontäckningsgrad och en medelhöjd av 5 meter. Med denna definition ökar Sveriges skogsmarksareal med cirka 4 miljoner hektar.

m3fub

Kubikmeter fast mått under bark. Anger verklig virkesvolym utan bark, toppar och övrigt spill. 1 m3fub motsvarar ca 1,22 m3sk, (skogskubikmeter virkesvolym inkl topp och bark).

Slutavverkning

Avverkning av äldre skog. Efter slutavverkningen sker förnygring av ny skog endera genom plantering eller självsådd från fröträd.

Gallring

Beståndsvårdande utglesning av träd där gagnvirke tillvaratas.

Röjning

Beståndsvårdande utglesning av träd i yngre skog utan uttag av gagnvirke.

GROT

Grenar och toppar bränselsortiment.

Egendomsnämnden

LEDAMÖTER

Sven-Erik Bodén
Ordförande

Bivackvägen 8
881 51 Sollefteå.
svenerik.boden@icloud.com
0620-149 59,
070-563 60 61
Övriga kyrkliga uppdrag: Andre ersättare till kyrkomötet. Ledamot i stiftsfullmäktige. Ledamot i kyrkofullmäktige, Sollefteå-Boteå. Ledamot i kyrkorådet Sollefteå-Boteå. Ordförande församlingsrådet Mullträ-Sånga.

Bertil Swenson

Harmonigatan 11 D
854 63 Sundsvall
bertil.swenson@hotmail.com
060-15 07 41,
070-355 48 02
Övriga kyrkliga uppdrag: Ordf. i kyrkofullmäktige Sundsvalls kyrkl. samf., vice ordf. kyrkonämnden, ordf. budgetberedningen, ledamot i Skönsmons kyrkoråd, ledamot i stiftsfullmäktige. Ledamot i valberedningen.

ERSÄTTARE

Jon Olofsson

Box 150
840 32 Klövsjö
0682-214 33,
070-332 14 33
jon.olofsson@klovsjo.com
Övriga kyrkliga uppdrag: Ordf. i Kyrkofullmäktige, Södra Jämtland. Ordf. i församlingsrådet, Rätan. Vice ordf. i kyrkorådet, Klövsjö.

Björn Sahlin

Mällbyn 221
830 02 Mattmar
bjorn.sahlin@live.com
070-205 79 62
Övriga kyrkliga uppdrag: Ordin. ledamot i Stiftsfullmäktige. Ledamot i Kyrkofullmäktige, Västra Storsjöbygdens förs. Ersättare i Egendomsnämnden. Ersättare i Kyrkorådet, Västra Storsjöbygdens förs.

Priscilda Helenius

Axvägen 3 A
853 50 Sundsvall
priscilda.helenius@comhem.se
060-12 12 48,
073-040 83 98
Övriga kyrkliga uppdrag: Ersättare i stiftsfullmäktige. Ledamot, kyrkoråd och valnämnd i Sundsvalls pastorat. Kyrkofullmäktige, Sundsvalls pastorat.

Anders Eriksson

Ullvägen 16
830 13 Åre
anders@bubblaniare.se
0647-535 63,
070-317 63 08
Övriga kyrkliga uppdrag: Ordf. i kyrkorådet i Åre församling, ersättare i stiftsfullmäktige.

Jan Olov Sellén

Äkrom 104
857 51 Sundsvall
060-56 39 06,
070-372 56 70
janne.sellen@centerpartiet.se
Övriga kyrkliga uppdrag: Ersättare i Egendomsnämnden. Ledamot i Stiftsfullmäktige. Ledamot i Kyrkofullmäktige Selånger. Kyrkoråd Selånger.

Knapp Anna Eriksson

Gärdesvägen 16
871 62 Härnösand
0611-198 87,
070-543 84 34
knapp.anna.eriksson@svenskakyrkan.se
Övriga kyrkliga uppdrag: Komminister Härnösands landsförsamlingars pastorat. Ord. ledamot i Stiftsfullmäktige.

Paul Höglund
Vice ordförande

Nässe 133
882 91 Långsele
paul@famhoglund.se
0620-211 37,
073-032 60 45
Övriga kyrkliga uppdrag: Långsele, Helgum, Gräninge kyrkl. samf., ordf. i kyrkogårds- och fastighetsnämnden, ordf. i kyrkoråd, ersättare i stiftsfullmäktige.

Carina Grahn Hellberg

Strandvägen 7
835 32 Krokum
carinagrahn@gamlalanthandel.se
0640-100 88, 070-512 44 81
Övriga kyrkliga uppdrag: Ordförande i Församlingsrådet, Rödöns. Ordförande i arbetsutskottet för Fastigheter och Kyrkogårdsverksamhet i Rödöns Pastorat. Ersättare i kyrkorådet i Rödöns Pastorat. Ledamot i kyrkofullmäktige i Rödöns Pastorat. Ersättare i Stiftsfullmäktige. Ersättare i Egendomsnämnden. Kyrkvård i Rödöns Församling.

Svenska kyrkan

Prästlönetillgångar i Härnösands stift

Härnösands stift, Box 94, 871 22 Härnösand,